

Advies nr. 121/2018 van 7 november 2018

Betreft: Voorontwerp van een besluit van de Regering tot uitvoering van het decreet van 23 april 2018 betreffende de gezinsbijslagen (CO-A-2018-100).

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de Autoriteit);

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, inzonderheid de artikelen 23 en 26;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Antonios Antoniadis, minister van Gezin, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden van de Duitstalige Gemeenschap, ontvangen op 7 september 2018;

Gelet op het verslag van Dhr. Frank Robben;

Brengt op 7 november 2018 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De minister van Gezin, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden van de Duitstalige Gemeenschap, de aanvrager, vraagt om het advies van de Autoriteit over een voorontwerp van besluit van de Regering tot uitvoering van het decreet van 23 april 2018 *betreffende de gezinsbijslagen* (hierna: het ontwerpbesluit).

Context

2. Het voorontwerp van besluit geeft uitvoering aan een aantal bepalingen van het decreet van 23 april 2018 *betreffende de gezinsbijslagen*¹ (hierna: het gezinsbijlagendecreet). In essentie omschrijft het ontwerpbesluit:
  - de opleidingen gedurende dewelke de kinderbijslag wordt toegekend na de leeftijd van 18 jaar (in uitvoering van artikel 9, §3 van het gezinsbijlagendecreet);
  - de winstgevende activiteiten die het kind uitoefent en die het recht op de kinderbijslag schorsen (in uitvoering van artikel 11 van het gezinsbijlagendecreet);
  - de procedurele bepalingen voor de toekenning en terugvordering van de kinderbijslag (hoofdstuk 6 van het ontwerpbesluit).
3. Hoofdstuk 6 van het ontwerpbesluit omvat enkele bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens omkaderen. Het ontwerpbesluit bepaalt welke persoonsgegevens de administratie kan opvragen via het aanvraagformulier, de bewaartermijn van deze persoonsgegevens en de informatie die de administratie verstrekt over de rechten van de aanvrager krachtens de AVG.
4. In haar advies 34/2017 van 30 augustus 2017² sprak de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna: de Commissie) zich uit over een voorontwerp van decreet dat uitmondde in het decreet van 23 april waaraan het ontwerpbesluit uitvoering geeft. In dit advies vestigde de Commissie de aandacht op o.a. de volgende punten:
  - de plicht om de betrokken personen – in overeenstemming met de transparantieplicht van artikel 12 AVG – te informeren over de verwerkingen van hun persoonsgegevens in het kader van hun aanvraag voor kinderbijslag (randnummers 11 en 12);
  - de noodzaak om de gevoelige persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke zal verwerken te verduidelijken en nader te specificeren (randnummers 17 en 18);
5. Het voorliggende advies houdt dan ook rekening met de mate waarin de aanvrager navolging gaf aan de opmerkingen die de Commissie formuleerde in advies 34/2017 van 5 juli 2017.

---

¹ Decreet van 23 april 2018 *betreffende de gezinsbijslagen*, BS 12 juni 2018.

² Advies 34/2107 van de Commissie van 5 juli 2017, te raadplegen via deze link: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_34_2017.pdf .

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Doeleinde

6. Volgens artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
7. Krachtens artikel 22 van de Grondwet zijn de nagestreefde doeleinden essentiële elementen die de formele wet of het decreet zelf moeten vastleggen³. Het gezinsbijslagendecreet bakent bijgevolg de doelstellingen af.
8. Artikel 62, §2 van het gezinsbijslagendecreet bepaalt in dat de Regering als verantwoordelijke voor de verwerking de persoonsgegevens alleen mag verwerken om opdrachten uit te voeren die het gezinsbijslagendecreet zelf vastlegt. Deze opdrachten laten zich in essentie herleiden tot:
  - de behandeling van de aanvraag tot uitbetaling van de kinderbijslag (artikelen 40-43 gezinsbijslagendecreet) ;
  - de uitbetaling en terugvordering van de kinderbijslag, de geboortepremies en adoptiepremie (artikelen 30-37, 50-59 gezinsbijslagendecreet);
  - de controle op de naleving van de bepalingen van het gezinsbijslagendecreet door de inspecteurs (artikelen 67-69 gezinsbijslagendecreet).
9. De Autoriteit bevestigt dat de doeleinden voor gegevensverwerking welbepaald, uitdrukkelijk omschreven zijn.

2. Rechtsgrondslag

10. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. Bovendien is de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, waaronder gegevens over gezondheid, volgens artikel 9.1 AVG, principieel verboden. Dit verbod is niet van toepassing indien de verantwoordelijke van de verwerking zich kan beroepen op één van de rechtvaardigingsgronden van artikel 9.2 AVG. De verwerking van strafrechtelijk gegevens is slechts mogelijk onder de voorwaarden bepaald in artikel 10 AVG.
11. De Autoriteit stelt vast dat de aanvrager – in antwoord op randnummer 15 van advies 34/2017 van de Commissie – artikel 7, §2, c) WVP in de memorie van toelichting bij het decreet van 23 april 2018 heeft aangeduid als rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens

---

³ Advies nr. 34/2018 van de Commissie van 11 april 2018, randnummer 31, te raadplegen via [deze link](#).

betreffende de gezondheid. Onder de AVG sluit artikel 9.2.h) AVG het nauwste aan bij de oorspronkelijk gekozen rechtsgrond.

12. Krachtens artikel 64, 7° van het gezinsbijslagendecreet mag de Regering persoonsgegevens verwerken waaruit raciale of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, het lidmaatschap van een vakvereniging of informatie over het seksuele leven kunnen blijken⁴. In tegenstelling tot het verzoek van de Commissie in randnummer 18 van advies 34/2017 bepaalt het ontwerpbesluit niet nader welke gevoelige gegevens uit deze lijst verwerkt zullen worden, noch waarom. Als de aanvrager deze verwerking wil stoelen op artikel 9.2.g) AVG, moet hij het zwaarwegend algemeen belang aantonen dat de verwerking van deze gegevens noodzaakt. Bovendien moet het ontwerpbesluit maatregelen treffen om te waken over de proportionaliteit van deze verwerking en de grondrechten van de betrokkenen⁵. Bij gebreke aan een rechtvaardiging voor de verwerking van deze bijzondere categorie van persoonsgegevens en de noodzakelijke waarborgen, bieden het gezinsbijslagendecreet en het ontwerpbesluit geen voldoende rechtsgrondslag om deze bijzondere persoonsgegevens te verwerken.
13. Krachtens artikel 64, 8° van het gezinsbijslagendecreet mag de Regering ook gerechtelijke gegevens verwerken van het kind, de aanvrager, de bijslagtrekkende, de sociaal verzekerde en de gezinsleden. In tegenstelling tot het verzoek van de Commissie in randnummer 18 van advies 34/2017 bepaalt het ontwerpbesluit niet nader welke gerechtelijke gegevens uit deze lijst verwerkt zullen worden, noch waarom. Onder de ondertussen afgeschafte WVP was de verwerking van gerechtelijk gegevens – voor burgerrechtelijke én strafrechtelijke geschillen – verboden tenzij de verwerkingsverantwoordelijke zich kon beroepen op één van de uitzonderingen van oud artikel 8, §2 WVP. Artikel 10 van de AVG beperkt de reikwijdte van dit principieel verbod tot uitsluitend de persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten.
14. In de mate dat artikel 64, 8° van het gezinsbijslagendecreet de verwerking van persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten beoogt, is een specifieke wettelijke omkadering nodig per decreet die voorziet in passende waarborgen. Daarnaast

---

⁴ Oud artikel 6 van de Wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*, BS 18 maart 1993 (kortweg: WVP – deze wet is thans opgeheven door artikel 280 van de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*, BS 5 september 2018.

⁵ Deze waarborgen kunnen zijn: - het opstellen van een lijst van de categorieën personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens; - bepalen dat de personen die toegang genieten gehouden zijn door een geheimhoudingsplicht. Zie per analogie: artikel 9 van de wet van 30 juli 2018.

kunnen volgens artikel 10, §1, 1° van de wet van 30 juli 2018⁶ publiekrechtelijke rechtspersonen deze persoonsgegevens uitsluitend verwerken voor zover dit noodzakelijk is voor het beheer van hun eigen geschillen. In de mate dat de Regering persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten wil verwerken buiten deze laatst genoemde hypothese, bieden het gezinsbijslagendecreet en het ontwerpbesluit geen voldoende rechtsgrondslag bij gebrek aan de noodzakelijke waarborgen⁷ en aanduiding van de noodzaak om deze persoonsgegevens te verwerken.

15. In de mate dat artikel 64, 8° van het gezinsbijslagendecreet niet de verwerking van persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten beoogt, maar wel van bijv. administratieve sancties of andere gerechtelijke gegevens, steunt de verwerking op artikel 6.1.e) AVG.

3. Proportionaliteit

16. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”).
17. Artikel 64 van het gezinsbijslagendecreet bepaalt welke gegevenscategorieën de Regering als verwerkingsverantwoordelijke mag verwerken in uitvoering van het decreet. Artikel 21 van het ontwerpbesluit werkt deze categorieën verder in detail uit door te bepalen welke persoonsgegevens de administratie kan opvragen bij de aanvrager via een aanvraagformulier. Het gaat om de volgende persoonsgegevens van de aanvrager, het kind, de bijslagtrekkende, de sociaal verzekerde, de ouders, de familieleden en de persoon die het kind werkelijk opvoedt:
- naam, voornaam, rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid, geboortedatum, overlijdensdatum of datum van verklaring van afwezigheid, geslacht, woonplaats, burgerlijke staat, telefoonnummer en e-mailadres;
  - samenstelling van het gezin, gezinssituatie en relatie tot het kind, ontvoogding;
  - gegevens over de opleiding;
  - gegevens over de vraag of een recht op een verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging bestaat;
  - gegevens over de socioprofessionele situatie;
  - gegevens over het recht op kinderbijslag uit het buitenland;

---

⁶ De wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*, BS 5 september 2018

⁷ Deze waarborgen kunnen zijn: - het opstellen van een lijst van de categorieën personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens; - bepalen dat de personen die toegang genieten gehouden zijn door een geheimhoudingsplicht. Zie per analogie: artikel 10, §2 van de wet van 30 juli 2018.

- rekeningnummer, bankadres en toestemming gegeven aan de administratie om de identiteit van de rekeninghouder te controleren;
  - attest dat het kind geen recht op gezinsbijslagen in het land van zijn woonplaats heeft wanneer het in het buitenland woont.
18. Het formulier voor de aanvraag van een geboortepremie of een adoptiepremie vermeldt naast de hierboven opgesomde persoonsgegevens respectievelijk de verwachte geboortedatum van het kind en de documenten die de wil van de adoptant of zijn/haar echtgenoot om het kind te adopteren bevestigt.
19. De Autoriteit merkt echter op dat het voorontwerp van besluit niet alle gegevenscategorieën van artikel 64 van het gezinsbijslagendecreet nader preciseert. Zo geeft het ontwerpbesluit geen omschrijving van de gerechtelijke gegevens, noch een selectie van de gevoelige persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, het lidmaatschap van een vakbond of seksuele leven kunnen blijken. In afwezigheid van deze omschrijving kan de Autoriteit de proportionaliteit en de noodzaak om deze gerechtelijke en gevoelige persoonsgegevens te verwerken niet beoordelen in het licht van de doeleinden vermeld in randnummer 8.
20. Bijgevolg leidt het voorontwerp van besluit tot een tegenstrijdigheid aangezien het een hoger beschermingsniveau in het leven zou roepen voor gewone persoonsgegevens door die in detail te omschrijven, terwijl het met geen woord rept over gerechtelijke en gevoelige gegevens, die net een hoger beschermingsniveau vereisen. Als de verwerkingsverantwoordelijke deze persoonsgegevens moet verwerken, dient de aanvrager het ontwerpbesluit aan te passen door ook de gerechtelijke gegevens en de persoonsgegevens waaruit raciale of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, het lidmaatschap van een vakvereniging of informatie over het seksuele leven kunnen blijken, te preciseren. Voor de gerechtelijke persoonsgegevens zal het specificeren van de verwerkte gegevens ook verhelderen of het noodzakelijk is om al dan niet te voorzien in een rechtsgrond in de zin van artikel 10 AVG (zie randnummer 13 tot en met 15).

4. Bewaartermijn

21. Volgens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk om de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, te bereiken.

22. Artikel 22 van het ontwerpbesluit schrijft verschillende bewaartermijnen voor die gelden voor de persoonsgegevens opgesomd in artikel 21 van het ontwerpbesluit. Concreet gaat het om drie verschillende bewaartermijnen:

- voor een kind dat geen recht heeft op de uitbetaling van gezinsbijslag: 5 jaar na het einde van de maand waarin de aanvraag om gezinsbijslag werd ingediend;
- voor een kind dat recht heeft op de uitbetaling van gezinsbijslag: 5 jaar na het einde van de maand waarin het recht voor dit kind het laatst bestond;
- voor een kind dat het voorwerp is van een administratieve of gerechtelijke procedure: 5 jaar na het einde van de maand waarin de procedure werd beëindigd.

23. De Autoriteit neemt akte van deze regeling.

III. BESLUIT

24. Gelet op het voorgaande oordeelt de Autoriteit dat het ontwerpbesluit voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft op voorwaarde dat:

- de aanvrager voorziet in een rechtsgrond in de zin van artikel 9.2.g) AVG, dan wel zich onthoudt van de verwerking van persoonsgegevens waaruit raciale of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, het lidmaatschap van een vakvereniging of informatie over het seksuele leven kan blijken (randnummer 12);
- de aanvrager voorziet in een rechtsgrond in de zin van artikel 10 AVG, dan wel zich onthoudt van de verwerking van persoonsgegevens over strafbare inbreuken en strafrechtelijke veroordelingen (randnummer 13 tot en met 15);
- de aanvrager de gerechtelijke gegevens en de persoonsgegevens waaruit raciale of etnische afkomst, politieke opvattingen, godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, het lidmaatschap van een vakvereniging of informatie over het seksuele leven kunnen blijken verder preciseert (randnummer 20);

OM DEZE REDENEN

Brengt de Autoriteit een gunstig advies uit over het voorontwerp van besluit onder naleving van de voorwaarden vermeld in randnummer 24.

De wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere